

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติ เขาสกจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้เขียน	นางสาวรัตนา อุ่นจันทร์
สาขาวิชา	พัฒนาการเกษตร
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2) เพื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชน และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติเขาสก และ (3) เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมของอุทยานแห่งชาติเขาสก

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 ตัวอย่าง เพื่อการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้ให้ข้อมูล คือ ประชาชนในพื้นที่ 65 ครัวเรือน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และนักท่องเที่ยวชาวไทย 80 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ข้อมูลที่ได้นำมาทำการประมวลผลซึ่งสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโลจิสติก และทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ตัวอย่าง เพื่อการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยผู้ให้ข้อมูล คือ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาสก เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้จะใช้ชิปโมเดล เป็นเครื่องมือในการวิจัย

อุทยานแห่งชาติเขาสกเป็นพื้นที่ที่มีระบบนิเวศสมบูรณ์ มีความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว มีพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกรรม เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาสกมีการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ บุคลากรมีการปฏิบัติงานและจัดสรรงบประมาณตามกิจกรรมที่กำหนด อีกทั้งยังให้ความสำคัญในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้กับผู้สนใจ และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการและประชาชนเข้ามามีรายได้ การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาของการเข้าไปมีส่วนร่วม คือ ประชาชนไม่ทราบเป้าหมาย โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ เพศ อายุ และการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขาสก นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมาก โดยรูปแบบการจัดการที่เหมาะสม คือ การจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติเขาสกที่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาสก เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง ความเข้มแข็งของชุมชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และจัดทำมาตรฐานการให้บริการของสถานประกอบการทุกแห่ง

Thesis Title	A Study on Ecotourism Management Arrangements in Khao Sok National Park, Changwat Surat Thani
Author	Miss Rattana Aunjan
Program	Agricultural Development
Academic Year	2551

ABSTRACT

The Study on Ecotourism Management Arrangements in Khao Sok National Park, Changwat Surat Thani has three specific objectives; (1) to assess ecotourism management arrangements in terms of their context, input, process and output, (2) to analyze levels of people participation and tourism satisfaction towards the ecotourism management arrangements of the Khao Sok National Park, and (3) to synthesize the research findings for an appropriate model of ecotourism management arrangements of the Khao Sok National Park.

This study focused on 145 samples comprising of simple randomly sampled 65 local household and accidentally selected 80 Thai tourists for the quantitative analysis. The data were collected using a structured questionnaire, processed, and analyzed using descriptive statistics such as percentages, arithmetic means and standard deviations and logit regression model. A selection of 20 key informants were interviewed using semi-structured questionnaires for the qualitative analysis. These key informants were the Khao Sok National Park officials, government and private officers, and local business people. The data were analyzed using the Context, Input, Process and Product Model (CIPP model).

It was found that the Khao Sok National Park had a rich ecosystem with unique tourist attraction resources and coincide with varied and eco-friendly tourist activities. There were rare and near extinct flora and fauna within the boundary of the park. The majority of local people in and around the park were farmers who relied their livelihoods on the abundance of inputs from the park. The park officials had followed the park's master plan in their management arrangements. The implementation of plans and budget allocation were activity-based, with their priority given to natural resources and environmental conservation. Their tourism activities were also environmentally concerned alongside with public relations to increase awareness among

people. The locals were encouraged to generate income from the park's tourism activities. This had provided opportunities for business and local people to participate though the participation had been at a moderate level. This was due mainly to unclear objective and goal of the participation in people's mind. The factors affecting the participation level were gender, age and level of park utilization. In view of tourists, they indicated their high satisfaction toward the management arrangements of the park.